

Vaders stoeien met opvoeding

23-03-2010 11:12 | tekst Gijsbert Wolvers

Veel vaders vinden opvoeding vooral een vrouwenzaak. Daar lijkt echter verandering in de komen. Ook in de gereformeerde gezindte.

Twintig mannen zitten bij elkaar in een lokaal van de reformatorische Johannes Calvijschool in Sliedrecht. Ze luisteren naar de uitleg van Wim van der Wiel van de christelijke jeugdhulpverleningsinstelling SGJ. In een notendop legt deze de theorie over gezag en het stellen van grenzen in de opvoeding uit.

Van der Wiel begint met een voorbeeld vanuit zijn werk. Hij is gezinsvoogd van een gezin waarin de twee oudste jongens dreigen te ontsporen, onder meer doordat ze drugs en alcohol gebruiken. Ook komen ze wekelijks in botsing met hun ouders, waarbij de jongens geweld niet schuwen.

Vader en moeder stellen dat hun zonen een probleem hebben. In gesprekken met de oudste, van 17, blijkt echter dat het probleem bij de ouders ligt: zij hebben een slechte relatie. De man slaat zijn vrouw én hij bekijkt porno.

Omdat vader anders doet dan hij zegt, is hij voor zijn zonen ongeloofwaardig. „Waarom zouden wij op zaterdagavond om 24.00 uur thuis zijn als hij porno kijkt?” vraagt de zoon aan de gezinsvoogd. Daar komt bij dat relatieproblemen van ouders sowieso slecht zijn voor de kinderen, poneert Van der Wiel. „Dat noemen wij emotionele verwaarlozing. Geweld in relaties noemen wij zelfs emotionele kindermishandeling.”

Pubers zoeken grenzen op, maar willen die tegelijkertijd, zegt de jeugdhulpverlener. „Als ouders duidelijke normen stellen, hebben ze gezag over hun kind. Dat kan slechts als er een goede relatie is tussen ouders en kind, wanneer de liefdestank van het kind vol is.”

Van der Wiel tikt op het elektronische schoolbord. De presentatie toont een viertal handvatten voor de opvoeding:

- Ouders zijn verantwoordelijk voor de relatie met hun kind.
- Vader zit op één lijn met moeder.
- Respectvolle omgang met elkaar.
- Duidelijkheid in grenzen en regels.

Een voorbeeld van hanteren van één lijn. „Je komt thuis en er zit een kind op de trap. Wat doe je dan? Zeg je neutraal: Waarom zit je daar? Of: Wat heb je nu weer uitgevreten? Gedraag je als iemand die binnenstapt”, adviseert Van der Wiel.

Vergeving vragen kan erbij horen, stelt de jeugdhulpverlener. „Zeg als je te boos bent geweest dat je boosheid terecht was, maar ook dat je die te boos hebt geuit. De waarden en normen die je wilt overdragen, moeten kloppen met de invulling van je eigen leven. Gezag moet je verdienen.”

De laatste stelling komt Van der Wiel op kritiek te staan. „Waaraan ontlene ouders hun gezag?” vraagt een vader. „Op grond van de Bijbel kunnen we zeggen dat we dat van God krijgen.”

Van der Wiel beaamt deze stellingname, maar tekent aan dat ouders in de gereformeerde gezindte te vaak met macht schermen, terwijl het om gezag gaat. „Die grens is flinterdun. Dat het gezag van God komt, betekent niet dat het kind er niet flink tegenaan zal schoppen.”

In vier groepen praten de mannen door over opvoeding. Dan is het hoog tijd voor het tweede deel van de avond, de sportieve activiteit. Twee leerkrachten van de Calvijnschool, Kees Kwantes en Edwin van Meerendonk, officier bij de Nationale Reserve, hebben op het schoolplein een hindernisbaan op de speeltoestellen uitgezet. Alle mannen trekken een legeroverall aan. Na uitleg van Van Meerendonk binden ze twee aan twee de strijd met elkaar aan.

„Doorgaan mannen, volhouden”, moedigt schooldirecteur A. D. Aarnoudse aan. „Kijk, wat samenwerking al niet vermag”, becommentarieert hij als twee vaders het munitiekistje met 5 kilo zand aan elkaar doorgeven.

De oefening staat symbool voor de opvoeding: als ouders samenwerken, is de kans veel groter dat het goed gaat. Het samen aan de slag gaan is ook een lokkertje om de vaders naar de opvoedingsavond te krijgen, stelt Henk Jan Bunschoten van de afdeling preventie en dienstverlening van SGJ.

De bijeenkomst is onderdeel van een proef van SGJ om te onderzoeken of vaders via aparte avonden kunnen worden geïnteresseerd om na te denken over opvoeding. Tot nu toe bezoeken vooral moeders allerlei opvoedingscursussen. Uit een vorig jaar gehouden enquête onder 300 vaders van de Calvijnschool bleek dat veel mannen belangstelling hebben om zich in de opvoeding van hun kind te verdiepen.

Of SGJ doorgaat met vaderscursussen, hangt af van de evaluatie van de Sliedrechtse avonden. De eerste tekenen zijn hoopvol. Schooldirecteur Aarnoudse: „Ik heb vaders gesproken die vooral het sportieve element waardeerden, maar ook die meer theorie willen.” „Die laatsten zijn sowieso welkom op onze complete cursus ”Opvoeden met hoofd en hart”, aldus Bunschoten.

refdag.nl/opvoeding voor meer foto's.reageren aan [scribent? wijs@refdag.nl](mailto:wijs@refdag.nl)

Vasthouden

Een vader vertelt in de marge van de opvoedingsbijeenkomst het dramatische, maar hoopgevende verhaal van zijn zoon. „Hij raakte verslaafd aan drugs: wiet, maar ook heroïne. Dat merkten we onder andere doordat hij geld van ons en zijn broers en zussen stal.

Ik volgde hem altijd op zijn drugstochten, kende alle plekken waar werd gedeald. Zelf ben ik ook opgepakt door de politie, als verdachte. Mijn vrouw en ik hebben veel voor hem gebeden en met hem gepraat.

Op een gegeven moment kon hij op een binnenvaartschip gaan meevaren. Hij kicke af, kreeg een beter zelfbeeld en een vaste relatie. Toen ik aan hem vroeg hoe het kwam dat hij van zijn verslaving was afgekomen, zei hij: „Dat komt door jou, pa. Jij hebt me altijd vastgehouden.” Ikzelf ervaar dat echter als Gods trouw.”